

III- PHỤ LỤC

CA DAO MIỀN NAM *Sau Ngày Nước Mắt Nhà Tan.*

*Người sao lục xin có lời chân thành cảm tạ
nhà văn Nguyễn Ngọc Bảo,
nhà thơ John Balaban
đã dày công góp nhặt đó đây.*

LVD

1.

Thuở thanh bình ba trăm năm cũ

*Phủ Gia Định, Phủ Gia Định, nhà đủ người no chốn chốn
Xứ Sài Gòn, Xứ Sài Gòn, ở ăn vui thú nơi nơi*

Sài Gòn mình thất thủ từ đây

*Lũ côn đồ dèp râu, nón cối, mồm giọt giạt, miệng xéch xác, giống thần
quỉ thần ma thần sát.*

Thương thay Xứ Sài Gòn! Tiếc thay Xứ Sài Gòn!

Vực thâm nên cồn, đất bằng nổi sóng ...

2.

*Hận Mỹ-Ngô ngàn năm còn nhớ mãi
Bảy năm rồi tàn phá nước Nam ta
Cho nên anh vác súng xông pha
Phận em là gái cửa nhà ruộng nương*

*Hatred for Diem-Americans will last a thousand years.
Seven years now of laying waste our southern land.
So I must shoulder a gun and head for the fighting.
Your fate is a girl's: house, garden, and fields.*

John BALABAN collects and translates.
Vietnamese Folk Poetry (2003)

3.

*Nam Kỳ Khởi Nghĩa tiêu Công Lý
Đồng Khởi vùng lên mất Tự Do
Nuôi dân bằng hột bo bo
Ốm đau thì được nằm co ngoài đường*

4.

*Trong năm 1975, tại "ngoại thành Saigon-Gia Định", một mẫu giấy bao thuốc
Nam Định trong "túi zét" của một lính (Nguyễn Văn Được, 19 tuổi, bị bắt ngày
27.4.1975 tại bưng Sáu xã, Thủ Đức) của Đoàn 215 Đặc công thủy bộ, biến
cải của một trong những binh đoàn Bắc Việt xâm nhập miền Nam có hai dòng
chữ viết tay: "Đôi dép râu giã nát đời son trẻ, Chiếc mũ tai bèo che khuất cả
tương lai". Đánh giá của thời đó: Có sự bất mãn trong các binh đoàn CS, và
phần nhiều của sự chống đối chế độ đã xuất phát từ trong lòng XHCN.*

Dép râu dẫm nát đời son trẻ

Nón tai bèo che khuất nẻo tương lai

5.

*Chim xa rừng còn thương cây nhớ cội
Việt Cộng về thành làm tội dân ta*

6.

*Năm đồng đôi lấy một xu
Thằng khôn đi học, thằng ngu làm thầy
Người khôn ở chốn lao tù
Để cho đũa dạy võng dù nghinh ngang*

7.

Lương chồng, lương vợ, lương con
Đi ba buổi chợ chỉ còn lương tâm
Lương tâm đem chặt ra hầm
Với rau muống luộc khen thậm là ngon

8.

Hoan hô độc lập tự do
Để cho dân nhà bo bo sái hàm
Nhơn dân chớ có nói sàm
Nhà nước lo sẵn mấy sàng bo bo
Tay cày tay cấy chăm lo
Nhịn ăn nhịn mặc mà hò vinh quang
Nhơn dân thì chẳng cần sang
Để cho nhà nước chỉ đàng bo bo

9.

Một năm hai thước vải thô
Nếu đem may áo cụ Hồ ló ra
May áo thì hở lá đa
Chị em thiếu vải hóa ra lố lờ
Vội đem cắt ảnh bác Hồ
Sợ rằng bác thấy tô hô bác thêm
Có áo chẳng che kín nem
Lấy gì hạnh phúc mà đem biếu Hồ?

10.

Ở với Hồ Chí Minh
Cây đình phải đăng ký

Trái bí cũng sắp hàng
Khoai lang cần tem phiếu
Thuốc điều phải mua bông
Lấy chồng nên cai đê
Bán lẻ chạy công an
Lang thang đi cải tạo
Hết gạo ăn bo bo
Học trò không có tập
Độc Lập với Tự Do
Năm co mà Hạnh Phúc!

11.

Mang danh Dân Chủ Cộng Hòa
Đi ra khỏi tỉnh phải qua cửa quyền
Xuất trình giấy phép liên miên
Chứng từ thị thực ở miền nào qua
Trăm năm trong cõi người ta
Ở đâu cũng được đi ra đi vào
Xa xôi như xứ Bồ Đào
Người ta cũng được đi vào đi ra
Đen đũi như Ăng Gô La
Người ta cũng được đi ra đi vào
Chậm tiến như ở nước Lào
Người ta cũng được đi vào đi ra
Chỉ riêng có ở nước ta
Người ta không được đi ra đi vào

12.

Cán bộ tập kết miền Nam

Múi chanh vắt cạn vỏ nằm gốc me

Đầu đường đại tá vá xe

Cuối đường trung tá bán chè đậu đen

Giữa đường thiếu tá ho hen

Mấy thằng cách mạng bon chen làm gì

Bọn này mặt mũi đen sì

Để cho chết hết sá gì bọn bây

Ngày xưa chống Mỹ chống Tây

Ngày nay chống gậy ăn mày áo com

13.

Đuổi dân ra khỏi cửa nhà

Bắt đi kinh tế thật là xót xa

Không sao sống được cho qua

Nên đành lại phải trở ra Sài Gòn

Chẳng ai giúp đỡ chăm nom

Cùng nhau vất vưởng, lom khom via hè

Màn sương chiếu đất phủ che

Sinh ra bệnh tật khò khè ốm đau

Nhưng mà có sống được đâu

Bộ đội kéo đến hàng xâu xúc liền

Chúng đem bỏ tại Tam Biên

Rừng sâu núi thẳm oan khiên buộc vào

Sáu ngàn nhân mạng năm nào

Thầy đều chết đói, biết bao nhục hình

14.

Trồng mía, trồng ớt, trồng hành

Vì nghe lời đảng mà thành bể niêu

Trồng tiêu rồi lại trồng điều

Vì nghe lời đảng nổi niêu tan thành

15.

Hoan hô các bác trồng cây

Mười cây chết chín, một cây gặt gù

Các cháu có mắt như mù

Mười cây chết tiệt, gặt gù ở đâu?

16.

Thi đua làm việc bằng hai

Để cho cán bộ mua đài mua xe

Thi đua làm việc bằng ba

Để cho cán bộ xây nhà lót sân

17.

Thi đua ta quyết tiến lên

Tiến lên ta quyết tiến lên hàng đầu

Hàng đầu rồi tiến về đâu?

Hàng đầu rồi tiến về châu Mắc Lê

18.

Bão nắng mà trời lại mưa

Mấy thằng khí tượng đoán bừa hại tao

Trời làm một trận mưa rào

Mấy thằng khí tượng làm tao ướt rồi

19.

Mất mùa là bởi thiên tai
 Được mùa là bởi thiên tài đảng ta
 Có con mà gả chồng xa
 Thằng thàng nó gửi đô la lăm phần
 Có con mà gả chồng gần
 Nửa đêm xe đạp mang phần cho cha
 Già Hồ chết đã ra ma
 Để bầy con cháu lại mà khùng điên
 Thằng tinh thì đã vượt biên
 Những đứa kẹt lại chẳng điên cũng khùng

20.

Ngày đi, đảng gọi “Việt gian”
 Ngày về thì đảng chuyển sang “Việt kiều”
 Chưa đi: phản động trăm chiều
 Đi rồi: thành khúc ruột yêu ngàn trùng

21.

Trăm năm bia đá cũng mòn
 Bia chai cũng vỡ, chỉ còn bia ôm
 Ninh Kiều vào lúc chiều hôm
 Dưới chân tượng bác, dĩ ôm ngoại kiều
 Chiều chiều lại nhớ chiều chiều
 Nhớ em gái nhỏ mỹ miều hôm nao
 Hôm nay em đã nhỏ sào
 Theo chân du khách rạc rào tình tang

22.

Thầy giáo lãnh lương ba đồng
 Làm sao sống nổi mà không đi thỏ
 Nhiều thầy phải đập xích lô
 Làm sao xây dựng tiền đồ học sinh
 Có tiền ắt có đồ sinh
 Cô giáo lớp mình phải bán bia ôm
 Bia ôm đổi lấy chén com
 Gặp phải học trò, ôm ta cứ ôm

23.

Tiếc thay cây quế còn soan
 Để cho đám mọi Đài Loan nó trèo
 Nó trèo mặc kệ nó trèo
 Lấy tiền nuôi mẹ nằm queo ở nhà

24.

Tim em như thể tìm chim
 Chim bay biển Bắc, anh tìm biển Đông
 Tìm chi cho phải mắt công
 Đài Loan, Hàn Quốc em đông mắt rồi

25.

Bác Hồ đại trí, đại hiền
 Chơi Minh Khai chán, gá liền Hồng Phong
 Minh Khai phận gái chữ tòng
 Bác Hồ sái nhưt, Hồng Phong sái nhi

26.

Lê Duẩn, Đức Thọ ác gian
 Ban thằng Giáp rách các nàng đẻ sanh
 Xưa kia đại tướng tinh anh
 Tám Ba đại tướng tập tành quân em

27.

Bao nhiêu tiến sĩ giáo sư
 Trình độ tiểu học dốt ư dốt à
 Bóp méo Ngôn Ngữ nước ta
Cụm từ, bức xúc ỉa ra đầy đường
 Hàm hố chúng ở là thường
 Chữ nghĩa chúng chế từ trường này ra
Ỉa nam, ỉa nữ đảng ta
 Đem vào giải phóng dân mà biết chi
Xưởng để là cái chi chi
 Tạo ra những giống ngu si bác Hồ
 Chế biến các chữ hồ đồ
 Dạy dân ta nói bô bô suốt ngày

28.

Bên nhà còn lắm người hay
 Sao để *lũ chó* sủa hoài không ngăn
 Cơm gạo dù chẳng đủ ăn
 Sao lại ăn chữ lãng nhăng thế này
 Nói *Văn* ai biết nghĩa gì
 Quốc Văn, Văn Học cùng thi Văn Chương
 Như nạn *lũ lụt* thảm thương

Lũ xuống chùng nào mới thượng lũ bay**29**

Ổ tại xứ u-sa này
 Có đài của mèo tên rày ép-a
 Tiếp tay bác đảng truyền qua
 Các từ quái gỡ chưởi cha dân mình
Vi khuẩn tả, dương tính tình
Địa bàn trọng điểm tình hình ra sao
 Chúng dùng chữ nghĩa thật cao
 Dối gạt dân chúng biết sao mà lường.
 Nào là *lực lượng chức năng*
 Lũ *lục đồ bộ* lãng nhăng *địa bàn*
Phun hoá, xử lý làng nhàng
 Ăn nói ngược ngạo đủ đảng ngu si
Dịch bệnh triển khai như ri
Tăng cường giám sát cái gì *vệ sinh*

30.

Bên nhà còn lắm người hay
 Sao để *lũ chó* sủa hoài không ngăn
Đường phố, cơ sở thức ăn
 Chúng nói xằng bậy chẳng phăng vào đầu

31.

Giới thay đồng chí Đỗ Mười
 Lớp ba chưa hết thành người bí thư
 Thằng Khải đ. m. đó ư
 Nó làm thủ tướng bạc dư mấy bồ.

32.

Ngày xưa giặc Pháp mộ phu
Ngày nay đảng bán dân ngu lấy tiền
Đảng ta là đảng cầm quyền
Cướp nhà cướp đất lấy tiền đảng tiêu

33.

Việt Nam Dân Chủ Cộng Hòa
Nghe Tây đi bỏ bỏ nhà mà đông
Bây giờ bọn cướp hợp đồng
Lừa dân dối chúng đem công góp vào

34.

Tiên sư Việt cộng Việt gian
Cuối đời bán cả giang san nước nhà
Nói chi quần đảo Trường sa
Đảng ta dâng cúng cho ba thằng Tàu
Nam Quan nay chẳng còn đâu
Biển Đông cũng vét cạn sâu cho Tàu

35.

Dịch gà dịch heo nói đầu
Bao giờ dịch đảng bắt cầu cho vui
Dịch *tiêu chảy cấp* nói đuôi
Đảng sợ nói dịch đẩy lui *dịch kiêu*
Nếu nói *binh dịch* thấy nhiều
Dịch bệnh nói lại ngược chiều khó nghe

36.

E-ép-a xừ u-sa
Truyền ngôn ngữ dịch đảng ta mới dùng
Các từ quái gỡ điên khùng
Để cho dịch cộng nói cùng với nhau
Dịch cộng đã gọi Sài-gòn
Ep-a nói gọn thành hồ gớm chưa
Đài e-ép-a cho nghe
Dân chúng *thiếu đôi ối e lạ* lung
Thiếu cơm thiếu gạo lung tung
Thiếu đôi chỉ có lũ khùng nói ra

37.

Ai ơi có ghé Sài Gòn
Nghe bọn Việt Cộng nói dòn ô kê
Ngày nào Tây Mỹ đều chê
Bây giờ con cái cho về u-sa
Ê rô cùng với đô la
Chúng tuông ra để mua nhà mua xe
Có đũa cũng học ba que
Có đũa cũng học xì ke đứng đường
Việt gian, dịch kiêu một phường
Gởi tiền cho đảng phát lương nước ngoài
Đô la chúng đưa dân xài
Đôi ba thằng giặc lấy rày một trăm

38.

Thời dịch cộng nhiều điều đòi bại
Thực phẩm thì độc hại bản dơ
Thịt cá tôm ở chợ chợ rờ
Rau dưa mắm ăn vô mắc dịch

39.

*Độc thơ lũ cộng nghe chơi
Nhìn qua mà chán mở đời cộng nô
Đồng bào ơi, anh chị em ơi!
Chúng tôi không còn sống trên đời
Chúng tôi chẳng còn trên mặt đất
Nhưng miền Nam, những trại giam còn chật
Nghìn vạn chúng tôi, nghìn vạn con người
Chết rục chết mòn, vắng bật tăm hơi!
Ông Stalin ơi, Ông Stalin ơi!
Hỡi ơi, Ông mất! đất trời có không?
Thương cha, thương mẹ, thương chồng
Thương mình thương một, thương Ông thương mười*

40.

*Đường vào "bãi tha ma" An Lộc
Có mấy dòng đọc được rành rành
An Lộc địa sử ghi chiến tích,
Biệt kích dù vị quốc vong thân.*

41.

Trời nào đã tạnh cơn mưa
Mà giông tố cũ còn chưa muốn tàn

Bây giờ Hồ cạn, Đồng khô
Chinh roi, Giáp rách, cơ đồ chưa yên.

Trích tài liệu tham khảo [Phần 3]

- Trương Vĩnh Ký. “Thông Loại Khóa Trình”. Saigon, 1888-1889.
- Balaban, John. *Ca Dao Việt Nam Vietnamese Folk Poetry*. Copper Canyon Press, 2003.
- Nguyễn Bảo Sơn. “Ba Mươi Năm Ca Dao”, *Báo Ngày Nay* số Xuân Ất Dậu. 2005.
- Tô Hữu. “Thù muôn đời, muôn kiếp không tan!”, 20-1-1959; “Đời đời nhớ Ông”, 5-1953.
- Nguyễn Tất Nhiên. “Trúc Đào”, 1973.
- <http://www.rfa.org/vietnamese/>

GIẢI ĐÁP CÂU ĐÓ

1. bánh hỏi; 2. chữ 心 (tâm); 3. chữ 好 (hảo); 4. chữ 孝 (hiếu); 5. chữ 蘭 (lan); 6. bánh rế; 7. năm 癸卯 (Quý Mão); 8. chữ 安 (an, yên); 9. trái lý (trái đạo lý); 10. bánh trôi nước; 11. bánh ướt; 12. Năm Non tức Ngũ Hành Sơn, thuộc Đà Nẵng; Bảy Núi hay Thất Sơn thuộc An Giang; 13. con tôm; 14. Khổng Phu Tử; 15. chữ 然 (nhiên); 16. trái sầu riêng; 17. cá bạc má; 18. Cái đèn lồng; 19. cây làng can; 20. cây mía; 21. rau bòng súng; 22. bát sành; 23. cái võng; 24. cột buồm; 25. con ba ba; 26. Lạc Long Quân 貉龍君 và Âu Cơ 嫫姬; 27. ghe buồm; 28. Mị Châu; 29. Huyền Trân công chúa; 30. Trung Trắc; 31. Hồ Hán Thương; 32. cá đối; 33. Trần Khánh Dư; 34. Vua Duy Tân; 35. Sa Đéc; 36. chữ 治 (đã) [始 (thủy) = thuở trước; thay bộ nữ bằng bộ băng]; 37. lỗ mũi; 38. chữ 由 (do); 39. chữ 壽 (chuyên).